



# Rapport

**Datum: 3 augustus 2000**

**Rapportnummer: 2000/261**

## Klacht

Op 27 oktober 1999 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw D. te Zeist, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

Op grond van de door verzoekster verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoekster klaagt erover dat het LBIO de beschikking ouderbijdrage van 15 januari 1997, alsmede twee brieven van 17 januari 1997 en een brief van 22 augustus 1997 naar haar oude adres heeft gestuurd.

## Achtergrond

Artikel 27 Wet op de jeugdhulpverlening:

"1. Het provinciale bestuur erkent een uitvoerder van ambulante hulpverlening of een Riagg als plaatsende instantie, voor een daarbij aan te wijzen werkgebied (...).

(...)

4. Een erkende plaatsende instantie is bevoegd in de gevallen waarin deze wet zulks vereist, ten aanzien van een jeugdige die duurzaam verblijft in zijn werkgebied vast te stellen welke hulpverlening voor die jeugdige aangewezen is te achten. (...)"

## Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd het LBIO een aantal specifieke vragen gesteld.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoekster en het LBIO deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

## Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

### A. feiten

1. Verzoeksters dochter E. woonde gedurende de periode van 15 mei 1995 tot 14 september 1996 begeleid op kamers in het kader van de jeugdhulpverlening. De Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland te Utrecht trad hierbij op als plaatsende instantie, als bedoeld in de Wet op de jeugdhulpverlening (zie achtergrond).
2. Verzoekster verhuisde in september 1996 van haar adres N. te Z., naar W., eveneens te Z. Zij liet zich per 9 september 1996 op haar nieuwe adres inschrijven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente Z.
3. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO), dat is belast met de vaststelling en inning van de ouderbijdragen voor de jeugdhulpverlening, ontving op 23 december 1996 van de Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland het bericht dat verzoeksters dochter op kamers was geplaatst. Op het betreffende meldingsformulier van de aanvang van de plaatsing stond verzoekster als bijdrageplichtige ouder vermeld, met opgave van haar oude adres N. te Z.
4. Bij beschikking van 15 januari 1997 deelde de Productgroep Ouderbijdragen van het LBIO verzoekster mee dat haar ter zake van de plaatsing van haar dochter een ouderbijdrage van f 210,- per maand werd opgelegd, op grond van het Besluit bijdragen justitiële kindbescherming en vrijwillige jeugdhulpverlening.

Het LBIO stuurde deze beschikking aan verzoeksters oude adres N. te Z., samen met een begeleidende brief van 17 januari 1997. In deze laatste brief stond - naast informatie over de wettelijke bijdrageverplichting van verzoekster - onder meer nog het volgende vermeld:

"De erkende plaatsende instellingen, in uw geval de Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland te Utrecht, (moeten; N.o.) zo spoedig mogelijk na aanvang van de hulpverlening aan jeugdigen de Produktgroep Ouderbijdragen van het LBIO informeren over de plaatsing, zodat de ouders kunnen worden aangesproken op de wettelijke bijdrageverplichting.

Helaas heeft de Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland te Utrecht door omstandigheden het LBIO eerst op 23 december 1996 geïnformeerd over de plaatsing van (E.; N.o.) (...) welke aanvang op 15 mei 1995."

5. Het LBIO stuurde verzoekster bij afzonderlijke brief van 17 januari 1997 bericht dat de plaatsing van haar dochter al was beëindigd op 14 september 1996. Het LBIO deed haar het verzoek om de totale nog openstaande vordering van f 3.363,16 voor de hulpverlening

te voldoen. Het LBIO stuurde deze brief aan verzoeksters oude adres N. te Z.

6. Na een rappelbrief van 30 juni 1997, stuurde het LBIO verzoekster bij brief van 22 augustus 1997 een aanmaning tot betaling van de ouderbijdrage van f 3.363,16. Het LBIO stuurde ook deze rappelbrief en aanmaning aan verzoeksters oude adres.

7. Bij brief van 10 juni 1999 stuurde het LBIO verzoekster wederom een aanmaning tot betaling van de ouderbijdrage. Het LBIO stuurde deze aanmaning naar verzoeksters nieuwe adres W. te Z. Verzoekster ontving deze brief op 11 juni 1999.

8. De heer G., verbonden aan het Bureau Jeugdzorg te Utrecht, was als voormalig gezinsvoogd betrokken bij deze zaak. Hij deed het LBIO bij brief van 18 juni 1999 het verzoek af te zien van de ouderbijdrage voor de bewuste periode. Hij gaf aan van mening te zijn dat er in dit geval het een en ander was misgegaan in de communicatie tussen het LBIO en verzoekster.

Het LBIO reageerde bij brief van 5 juli 1999 met de mededeling dat het mogelijk was een betalingsregeling te treffen, maar dat verlaging dan wel kwijtschelding van de ouderbijdrage niet mogelijk was. In deze brief deelde het LBIO verder onder meer nog het volgende mee:

"Voor genoemd adres (N. te Z.; N.o.) is mij doorgegeven door uw instantie. Ik mag er dan van uitgaan dat het adres op dat moment correct is. Ik ben pas sedert juni 1999 in het bezit van het huidige adres."

9. De heer G. berichtte het LBIO bij brief van 19 augustus 1999 onder meer het volgende:

"U heeft uw brieven aan (verzoekster; N.o.) naar het foute adres gestuurd. N. was jaren geleden hun adres. Het nieuwe adres moet u bekend zijn want u stuurde hen eerder een brief naar het juiste adres. De brieven (...) hebben hen om die reden niet bereikt."

10. Het LBIO deelde de heer G. bij brief van 21 september 1999 onder meer het volgende mee:

"Nogmaals wil ik u verwijzen naar mijn brief van 5 juli 1999, waarin ik reeds aangaf dat het oude adres van betrokkene mij is verstrekt door de plaatsende instantie. Het is dan ook geen fout van het LBIO dat uw cliënt de beschikking niet heeft ontvangen."

## B. Standpunt verzoekster

Het standpunt van verzoekster staat samengevat weergegeven onder klacht.

In haar verzoekschrift deelde verzoekster nog mee dat zij na haar verhuizing van september 1996 geen post had ontvangen van het LBIO over haar betalingsverplichting. Verzoekster gaf aan dat zij zeer verbaasd was op 11 juni 1999 van het LBIO bericht te

ontvangen over een betalingsverplichting, die betrekking had op een periode tot vier jaar terug.

### C. Standpunt LANDELIJK BUREAU INNING ONDERHOUDSBIJDAGEN

1. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen deelde in reactie op de klacht onder meer het volgende mee:

"Ter verduidelijking schets ik allereerst de feiten uit het dossier van mevrouw D. (verzoekster; N.o.).

- Op 23 december 1996 ontving ik van de Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland het formulier 'Melding aanvang plaatsing' (...). Zoals later blijkt wordt door de plaatsende instantie een oud adres vermeld.

- Op 15 januari 1997 en op 17 januari 1997 worden de beschikking respectievelijk de mededeling omtrent einde plaatsing en vergezeld van een begeleidende brief aan het oude adres verzonden. Op 22 augustus 1997 wordt ook de aanmaning naar dit adres gestuurd. (...) Overigens werd op 30 juni 1997 eerst nog automatisch een 'rappel' naar het oude adres verzonden. (...)

- Uit het elektronisch dossier blijkt dat zowel op 9 juli 1998 als op 25 augustus 1998 door het LBIO bij de GBA (Gemeentelijke Basis Administratie) het adres is geverifieerd. Er volgt echter geen bericht van adres wijziging. Ik moet echter aannemen dat aan de verificatie bij de gemeente Z. wel een onbestelbaar retour ontvangen brief of nota ten grondslag ligt.

- Omdat betaling van de bijdrage uitblijft wordt op 7 juni 1999 opnieuw het adres geverifieerd. Op 9 juni 1999 ontvangt het LBIO de juiste adresgegevens. Dan blijkt dat mevrouw D. reeds op 9 september 1996 op het (nieuwe; N.o.) adres te Z. woont.

- Op 10 juni 1999 wordt een nieuwe aanmaning naar dit adres verzonden (...).

- De brief van 18 juni 1999 (...) van de toenmalige gezinsvoogd, G., verwijst naar de aanmaning van 10 juni 1999. In de brief wordt aangegeven dat de ouders nooit eerder iets hebben vernomen van het LBIO inzake te betalen ouderbijdrage.

- De reactie van het LBIO van 5 juli 1999 (...) is te summier en gaat niet in op relevante informatie zoals genoemd in de brief van 18 juni 1999. Met name wordt verzuimd om gedetailleerder aan te geven waarom het adres niet eerder bekend is geworden. (...)

- Op 19 augustus 1999 geeft de heer G. aan dat het nieuwe adres het LBIO bekend moet zijn want het stuurde eerder een brief naar het juiste adres. Mij is niet bekend welke brief wordt bedoeld, want niet eerder dan 10 juni 1999 is een brief naar het juiste adres verzonden. (...)

Gezien het vorenstaande ben ik van mening dat het LBIO niet verweten kan worden dat de beschikking, de mededeling van einde plaatsing en de begeleidende brief destijds naar een verkeerd adres zijn verzonden. Het LBIO heeft in beginsel geen reden om te twijfelen of een door de plaatsende instantie opgegeven adres wel juist is.

Met het hoofd van de Afdeling ouderbijdragen heb ik vervolgens de behandeling van het dossier besproken. Vast is komen te staan dat de afhandeling van het dossier niet juist ter hand is genomen. Afgezien van het feit dat in 1998 een adresverificatie is gedaan bij de GBA en daarop niet is gehandeld, werd de beschikking niet alsnog op 10 juni 1999 verzonden naar het juiste adres. In plaats daarvan is direct de aanmaning verzonden. Dit is uit het oogpunt van behoorlijk bestuur niet zorgvuldig.

Dat hieruit volgt dat ook geen dwangbevel had mogen worden verzonden spreekt voor zich. De klacht van mevrouw D. acht ik dan ook gegrond. De invorderingsmaatregelen heb ik stopgezet."

2. Het LBIO liet in antwoord op een aantal vragen van de Nationale ombudsman onder meer weten dat de verificatie van een adres (in het algemeen) alleen plaatsvindt wanneer het LBIO reden heeft om te twijfelen aan de juistheid van een adres. De verificatie vindt in het algemeen plaats bij de Gemeentelijke basisadministratie, en eventueel via de plaatsende instantie.

In antwoord op de vraag van de Nationale ombudsman of het LBIO na de aanmaning van 22 augustus 1997 aan verzoekster nog brieven heeft verstuurd over de achterstand in de betaling van f 3.363,16, deelde het LBIO mee dat het pas op 10 juni 1999 een aanmaning had verzonden naar het juiste adres. In de tussenliggende periode zijn geen brieven aan verzoeksters oude adres verzonden, aldus het LBIO.

Gevraagd of er vóór juni 1999 telefonisch contact was geweest tussen het LBIO en verzoekster over de verplichting tot betaling van f 3.363,16, deelde het LBIO mee dat niet was gebleken van enig telefonisch contact.

Tot slot liet het LBIO weten nooit een betaling van verzoekster te hebben ontvangen naar aanleiding van de beschikking ouderbijdragen van 15 januari 1997.

d. informatie van de gemeente z.

Desgevraagd liet de Gemeente Z. de Nationale ombudsman weten dat verzoekster sinds 9 september 1996 in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente Z. staat ingeschreven op het adres W. te Z.

## **Beoordeling**

1. Verzoeksters dochter E. woonde gedurende de periode van 15 mei 1995 tot 14 september 1996 onder begeleiding op kamers, in het kader van de jeugdhulpverlening. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO), belast met de vaststelling en de inning van de ouderbijdrage voor de hulpverlening, werd hiervan eind december 1996 in kennis gesteld door de plaatsende instantie, de Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland te Utrecht. De Stichting vermeldde hierbij dat verzoeksters adres luidde N. te Z.

Het LBIO stuurde verzoekster vervolgens een beschikking van 15 januari 1997, waarin stond dat haar een ouderbijdrage werd opgelegd voor de hulpverlening tijdens de bovengenoemde periode, op grond van het Besluit bijdragen justitiële kindbescherming en vrijwillige jeugdhulpverlening.

2. Verzoekster klaagt erover dat het LBIO de beschikking ouderbijdrage, alsmede twee brieven van 17 januari 1997 en een brief van 22 augustus 1997, naar haar oude adres N. te Z. heeft gestuurd. Verzoekster was in september 1996 verhuisd, en had zich per 9 september 1996 op haar nieuwe adres laten inschrijven in de basisadministratie persoonsgegevens van haar woonplaats.

In de brieven van 17 januari 1997 van het LBIO stond informatie voor verzoekster over de wettelijke bijdrageverplichting, de duur van de plaatsing van haar dochter, en over de hoogte van de totale vordering. De brief van 22 augustus 1997 hield in een aanmaning tot betaling.

3. Het LBIO heeft bij het uitblijven van betaling pas op 9 juli en op 25 augustus 1998 verzoeksters adres geverifieerd bij de Gemeentelijke basisadministratie (GBA). Er volgt echter geen bericht van adreswijziging. Toch gaat de Nationale ombudsman er blijkens informatie van de gemeente Z. vanuit dat verzoekster toen reeds op haar nieuwe adres in de GBA stond ingeschreven. Op 7 juni 1999 heeft het LBIO opnieuw bij de GBA een onderzoek ingesteld naar verzoeksters adres, waarna het op 10 juni 1999 een aanmaning aan verzoekster heeft gestuurd die wel aan haar juiste adres was gericht.

4. Het LBIO heeft in reactie op de klacht laten weten van mening te zijn dat het hem niet kon worden verweten dat het de beschikking ouderbijdrage en de brieven van 17 januari en 22 augustus 1997 naar een verkeerd adres heeft verzonden. Het LBIO gaf daarbij aan uit te zijn gegaan van het adres, zoals dat door de plaatsende instantie aan hem was doorgegeven, en dat het in het algemeen geen reden heeft om te twifelen aan de juistheid van een door de plaatsende instantie opgegeven adres.

Wel liet het LBIO weten het niet juist te achten dat het na de adresverificatie bij de GBA op 9 juli 1998 niet tot actie was overgegaan. Ook gaf het LBIO aan het niet zorgvuldig te achten dat het er niet alsnog toe was overgegaan de beschikking naar verzoeksters juiste adres te versturen - toen dat adres eenmaal bij het LBIO bekend was - alvorens een aanmaning te sturen. Het LBIO liet de Nationale ombudsman weten op grond van het

voorgaande verzoeksters klacht gegrond te achten, en de invorderingsmaatregelen te hebben stopgezet.

5. Het staat voldoende vast dat verzoekster het LBIO geen verhuisbericht heeft gezonden. Tot op het moment van haar verhuizing had het LBIO haar immers nog niet ingelicht over haar wettelijke bijdrageverplichting voor de hulpverlening, noch over de inningstaak van het LBIO in dat verband.

Het is niet vereist dat een beschikking ouderbijdrage per aangetekende post wordt verzonden.

Uit het onderzoek is gebleken dat het LBIO geen adresverificatie heeft verricht alvorens tot verzending van de beschikking ouderbijdrage aan verzoekster over te gaan. Het LBIO is uitgegaan van de juistheid van het adres zoals dat door de plaatsende instantie was doorgegeven. Het wordt er voor gehouden dat verzoekster haar (toenmalige) adres aan de Stichting Jeugdhulpverlening Midden Nederland heeft opgegeven bij de aanvang van de hulpverlening aan haar dochter. Gelet op het tijdsverloop tussen de datum van de aanvang van de hulpverlening en de datum dat de plaatsende instantie de plaatsing bij het LBIO meldde, ruim anderhalf jaar, mocht van het LBIO worden verwacht dat het verzoeksters adres had gecontroleerd alvorens het tot verzending van de beschikking en de (begeleidende) brieven van 17 januari 1997 overging. Dit geldt te meer voor de verzending van de aanmaning van 22 augustus 1997 na het uitblijven van een reactie van verzoekster.

De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk.

6. Ten overvloede wordt opgemerkt dat het niet juist is, zoals het LBIO ook heeft erkend, dat het LBIO geen actie heeft ondernomen gericht aan verzoeksters juiste adres, nadat het medio 1998 verzoeksters adres tweemaal had geverifieerd bij de GBA. Voorts had van het LBIO mogen worden verwacht dat het, toen het van verzoeksters juiste adres op de hoogte was geraakt, verzoekster (een afschrift van) de beschikking ouderbijdrage had gezonden.

## **Conclusie**

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is gegrond.